

Školní vzdělávací program

Obor: 7941 K / 81, Gymnázium 8-leté

Učební osnovy pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Platnost: od 2.9.2024

Charakteristika vyučovacího předmětu matematika pro vyšší gymnázium (kvinta až oktáva) a čtyřleté gymnázium

Obsahové vymezení:

Předmět *matematika* zahrnuje obsah vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace* RVP ZV (kvinta až oktáva, 1.-4. ročník čtyřletého studia).

Předmět matematika také realizuje tematické okruhy průřezových témat *Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova*, část tématu *Mediální výchova*.

Časové a organizační vymezení předmětu matematika:

Předmět matematika je vyučován od kvinty do oktávy (v 1.-4. ročníku čtyřletého studia) s týdenní hodinovou dotací stanovenou v učebním plánu ŠVP Prvního českého gymnázia v Karlových Varech (tzn. postupně dle ročníků s dotací 4+4+4+4).

V kvintě až oktávě (1.-4. ročník) je jedna z daných čtyř vyučovacích hodin věnována cvičení z matematiky, kdy je třída dělena na dvě skupiny.

Při výuce matematiky je k dispozici jedna odborná učebna vybavená počítačem, dataprojektorem a Sympodiem (s možností využití programu Derive, Geogebra a Cabri geometrie), jedna učebna s interaktivním dataprojektorem a rovněž dvě učebny VT. Matematický program Derive, Geogebra a Cabri je ve školní počítačové síti přístupný všem žákům školy.

Základní formou práce v předmětu je problémové vyučování, dále výklad a aplikační činnost žáků. Žáci jsou formou motivačních úloh vedeni k objevování nových vztahů, k jejich zobecnění a zdůvodnění s důrazem na přesnou formulaci a argumentaci.

Anotace předmětu:

Předmět matematika rozvíjí abstraktní a analytické myšlení i logické usuzování. Žáci se v něm učí srozumitelné a věcné argumentaci, přesnému formulování myšlenek v ústním i písemném projevu. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti porozumění a formulace zadaného problému, ve schopnosti stanovení a zdůvodnění optimálního postupu řešení problému, v ovládnutí matematických nástrojů a dovedností potřebných v dalším vysokoškolském studiu i běžném praktickém životě.

Předmět matematika se významným způsobem podílí na rozvoji osobnostní a sociální výchovy žáků. Realizuje tematické okruhy OSV:

1/Osobnostní rozvoj

2/Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

3/Sociální komunikace

4/Morálka všedního dne

5/Spolupráce a soutěž

Předmět matematika svými požadavky na přesné formulování myšlenek, správné porozumění textu a správné vyhodnocení a zpracování dat zasahuje do průřezového tématu Mediální výchova zejména v oblasti kritického posouzení informací a jejich vlivu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé tyto postupy, metody a formy práce:

Učitel:

- 1/ vzbuzuje zájem žáků o nově probíranou látku zařazováním vhodných motivačních příkladů, o jejichž řešení s žáky diskutuje (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, občanská)
- 2/ vede žáky nejen k předkládání návrhů řešení problémů, ale především k jejich zdůvodňování (kompetence k řešení problémů, komunikativní, k podnikavosti)
- 3/ zařazuje do výuky metodu řízené diskuse, při které žáci navrhnou způsoby řešení a diskutují o optimálním postupu, popř. postupu, který lze zobecnit (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, k podnikavosti)
- 4/ při práci s učebnicí vyžaduje správné porozumění textu, stručné a srozumitelné vyjádření zadaného problému, formulaci předpokladů a tvrzení, matematizaci úlohy (kompetence k řešení problémů, komunikativní)
- 5/ při prezentování postupu řešení úlohy vede žáky k používání přesných a odborných formulací, k užívání matematické terminologie a symboliky (kompetence k učení, komunikativní)
- 6/ procvičováním úloh obdobného typu a vhodnými domácími úkoly vede žáky k ovládnutí matematických nástrojů a dovedností (kompetence k učení, k řešení problémů)
- 7/ předkládá žákům problémové úlohy rozvíjející logické myšlení, při jejichž řešení vytvářejí žáci na základě zkušeností nebo experimentů hypotézy, o kterých diskutují, ověřují je nebo je pomocí protipříkladů vyvracejí (kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, kompetence k podnikavosti, občanská)
- 8/ zadáváním vhodných slovních úloh a příkladů z běžného života žáci aplikují matematické poznatky a dovednosti v praxi (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, občanská)
- 9/ používáním názorných pomůcek v geometrii rozvíjí prostorovou představivost žáků (kompetence k učení, k řešení problémů, sociální a personální)
- 10/ zařazením ukázek úloh s využitím Cabri geometrie a programu Derive motivuje žáky k novému způsobu procvičování matematických znalostí (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, k podnikavosti)
- 11/ zařazováním nestandardních aplikačních úloh a problémů a pozitivní motivací vede žáky k zapojení do matematických soutěží různé obtížnosti podle jejich individuálních schopností - Klokan, Matematická olympiáda, Logická olympiáda, Pythagoriáda, Kokos, MKS (kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, k podnikavosti)

Kvinta (1.roč.):

- 1) **Základní poznatky z matematiky**
  - a) Základy výrokové logiky
  - b) Množiny a množinové operace
  - c) Číselné obory
  - d) Elementární teorie čísel

- e) Algebraické výrazy
- 2) **Lineární a kvadratické rovnice a nerovnice a soustavy**
  - a) Rovnice, nerovnice, soustavy
  - b) Rovnice s parametrem
- 3) **Základy planimetrie**
  - a) Rovinné útvary
  - b) Obvody a obsahy
  - c) Euklidovy věty

Sexta (2.roč.):

- 1) **Základy planimetrie**
  - a) Konstrukční úlohy
  - b) Shodná a podobná zobrazení v rovině
- 2) **Funkce**
  - a) Funkce a její vlastnosti
  - b) Základní typy funkcí (lineární, kvadratická, s absolutní hodnotou, lineární lomená, mocninné, odmocniny, exponenciální a logaritmická)
  - c) Goniometrie

Septima (3.roč.):

- 1) **Trigonometrie**
- 2) **Stereometrie**
  - a) Polohové vlastnosti
  - b) Metrické vlastnosti
  - c) Tělesa
- 3) **Analytická geometrie**
  - a) Vektory
  - b) Lineární útvary v rovině
  - c) Analytická geometrie v prostoru
  - d) Kuželosečky

Oktáva (4.roč.):

- 1) **Posloupnosti a řady**
- 2) **Kombinatorika a pravděpodobnost**
- 3) **Statistika**

Učebnice: Nakladatelství Prométheus

Vyučovací předmět: matematika

Ročník: první, kvinta

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí • účelně využívá kalkulátor	<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami s přirozeným a celočíselným mocnitelem, zjednodušuje výrazy s mocninami • pracuje s velkými a malými čísly • určuje řád první platné číslice	<ul style="list-style-type: none"> • mocniny s celočíselným mocnitelem – zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^n$	Průběžně celoročně: Osobnostní a sociální výchova (OSV) – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (vnímání sebe sama, myšlení, prožívání; co dělat pro svůj osobní rozvoj; jak se učit) seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení	fyzika – zápis malých a velkých čísel

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců • operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • s využitím proměnných určí hodnotu výrazu • sčítá, násobí, dělá mnohočleny, rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkání • rozezná a aplikuje vzorce • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel i mnohočlenů • při sčítání a odčítání lomených výrazů používá nejmenší společný násobek • při úpravách složených výrazů používá rozšiřování a krácení • určuje, kdy má výraz smysl, při určování podmínek používá součinný tvar 	<ul style="list-style-type: none"> • výrazy – číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, vytýkání před závorku, postupné vytýkání, rozklad do součinného tvaru, vzorce A^2-B^2, $(A\pm B)^2$, vzorce A^3-B^3, $(A\pm B)^3$, společný násobek a dělitel, lomené výrazy (včetně složených zlomků), výrazy s mocninami • odmocniny – druhá a třetí odmocnina, částečné odmocnění, výrazy s odmocninami 	<p>problémů (trénink ovládní myšlenkových postupů při řešení problémů; sebeovládání v problémových situacích; řešení problémů spoluprací ve skupinách)</p> <p>sociální komunikace (verbální a neverbální; nácvik přesné a tvořivé komunikace)</p> <p>morálka všedního dne spolupráce a soutěž (vztah ke spolupráci a soutěži; poznávání vlastních předpokladů ke spolupráci a soutěži)</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – život v Evropě ve slovních úlohách</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje a určí množinu výčtem 	<ul style="list-style-type: none"> • množiny – inkluze, rovnost, operace 	<p>Enviromentální výchova (EV) –</p>	

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
matematiky	prvků, charakteristickou vlastností a množinovými operacemi <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a zdůvodňuje vztah inkluze a rovnosti množin určuje sjednocení, průnik a doplněk množin užívá diagramy ke znázornění množin 	s množinami	ochrana životního prostředí ve výpočtech	
<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky aplikuje operace a vztahy mezi množinami na číselných množinách, intervalech 	<ul style="list-style-type: none"> operuje s intervaly používá geometrický význam absolutní hodnoty a absolutní hodnoty rozdílu 	<ul style="list-style-type: none"> číselné obory – přirozená, celá, racionální, iracionální a reálná čísla, intervaly 	Multikulturní výchova (MKV) - vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (spolupráce se spolužáky ze zahraničí)	
<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky užívá správně logické spojky a kvantifikátory rozliší definici a 	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, kdy je věta výrok, a určí pravdivostní hodnotu vysvětlí výroky obsahující slova každý, žádný, aspoň, právě, nejvýše a umí 	<ul style="list-style-type: none"> výroková logika – výrok, definice, věta, důkaz základní logické pojmy - kvantifikátory, disjunkce, konjunkce, 	Mediální výchova (MV) - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství	základy společenských věd - logika

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<p>větu, rozliší předpoklad a závěr věty</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší správný a nesprávný úsudek vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<p>tyto výroky negovat</p> <ul style="list-style-type: none"> pomocí proměnné a kvantifikátoru zapisuje matematické věty pracuje se složenými výroky, včetně negace rozpozná předpoklad a tvrzení věty 	<p>negace, implikace, ekvivalence</p>		
<ul style="list-style-type: none"> řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice (popř. rovnice, které k nim po úpravách algebraických výrazů vedou) řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní 	<ul style="list-style-type: none"> určuje podmínky řešitelnosti, definiční obor rovnice určuje obor pravdivosti dané rovnice ověřuje správnost řešení rovnice, nerovnice, soustavy používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice řeší rovnice a nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> rovnice a nerovnice – lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty), rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod 		<p>fyzika – vyjádření neznámé ze vzorce</p>

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<p>úpravy</p> <ul style="list-style-type: none"> geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav 	<p>v součinnovém a podílovém tvaru</p>	<p>odmocninou</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření neznámé ze vzorce 		
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru reálných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> používá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic, nerovnic, soustav matematizuje reálnou situaci s využitím rovnic, hledá efektivní způsoby řešení, odhaduje a zdůvodňuje výsledky řeší graficky i početně soustavu dvou i více rovnic o dvou i více neznámých 	<ul style="list-style-type: none"> lineární rovnice a nerovnice, soustavy rovnic 		

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy neznámá a parametr rovnice vysvětlí pojem rovnice s parametrem jako množinu nekonečně mnoha rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem rovnice s parametrem jako množinu nekonečně mnoha rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> rovnice s parametry – diskuse 		
<ul style="list-style-type: none"> používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení rovinného problému v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a 	<ul style="list-style-type: none"> v rozboru konstrukční úlohy načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy rozlišuje úlohy polohové a nepolohové 	<ul style="list-style-type: none"> geometrie v rovině – rovinné útvary (klasifikace), obvody a obsahy; shodnost a podobnost trojúhelníků; Pythagorova věta a věty Euklidovy; množiny bodů dané vlastnosti; úhly v kružnici (obvodové, středové a úsekové úhly), shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení); stejnolehlost; konstrukční úlohy 		výtvarná výchova - souměrnosti

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
iracionálními čísly • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu				

Vyučovací předmět: matematika

Ročník: druhý, sexta

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů • využívá náčrt při řešení rovinného problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti a pomocí shodných zobrazení 	<ul style="list-style-type: none"> • v rozboru konstrukční úlohy načrtne vyřešenou úlohu se zadanými prvky a hledá a zdůvodňuje způsoby řešení • užívá symbolický jazyk matematiky ke stručnému zápisu rozboru úlohy i postupu konstrukce • diskutuje o počtu řešení, řešitelnosti úlohy • rozlišuje úlohy polohové a nepolohové 	<ul style="list-style-type: none"> • shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení); stejnolehlost; konstrukční úlohy 	<p>Průběžně celoročně: OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (vnímání sebe sama, myšlení, prožívání; co dělat pro svůj osobní rozvoj; jak se učit) seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (trénink ovládnání myšlenkových postupů při řešení problémů; sebeovládání v problémových situacích; řešení problémů spoluprací ve skupinách)</p>	<p>Výtvarná výchova – kreslířská zručnost, souměrnosti</p>

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi 	<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy závisle a nezávisle proměnná jako vzor a obraz zobrazení vyjádří funkční vztah tabulkou, předpisem, grafem zapisuje podmínky a výpočtem určuje definiční obor funkce rozlišuje pojmy funkční hodnota a obor hodnot funkce sestrojí graf funkce, používá posunutí soustavy souřadnic z grafu funkce čte a zdůvodňuje vlastnosti funkcí aplikuje grafy funkcí při řešení rovnic, nerovnic a soustav rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, funkce absolutní hodnota, lineární lomená funkce, mocninné funkce, funkce druhá odmocnina, exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi exponenciální a logaritmické rovnice goniometrie – goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi goniometrické rovnice 	<p>sociální komunikace (verbální a neverbální; nácvik přesné a tvořivé komunikace)</p> <p>morálka všedního dne spolupráce a soutěž (vztah ke spolupráci a soutěži; poznávání vlastních předpokladů ke spolupráci a soutěži)</p> <p>MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství</p> <p>VMEGS – grafy vzdělanosti v jednotlivých státech Evropy a porovnání se světem</p> <p>MKV – spolupráce s různými národy na rozvoji vzdělanosti v číslech</p> <p>EV – vztah k životnímu prostředí ve všech použitelných příkladech</p>	<p>fyzika – grafy</p> <p>fyzika - vlnění</p>

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> • zapíše předpis a zakreslí graf funkce (relace) inverzní; používá vztahy mezi funkcí a funkcí k ní inverzní • převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak • definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku i pro obecný argument • ovládá významné hodnoty goniometrických funkcí a základní vztahy mezi nimi 			

Vyučovací předmět: matematika

Ročník: třetí, septima

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> určuje vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> řeší pravoúhlý i obecný trojúhelník při řešení úloh z reálného života používá sinovou a kosinovou větu při řešení praktické trigonometrické úlohy užívá náčrt 	<ul style="list-style-type: none"> trigonometrie – sinová a kosinová věta; trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) řeší analytické polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického 	<ul style="list-style-type: none"> v rovině i prostoru zakreslí body a vektory určené souřadnicemi, čte souřadnice bodů i vektorů v rovině i v prostoru užívá význam operací s vektory užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině i v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> vektorová algebra - soustava souřadnic, vektory a operace s nimi (součet, rozdíl, násobek, lineární kombinace, lineární závislost), skalární součin a jeho užití analytická geometrie v rovině - analytické vyjádření přímky v rovině, vzájemná poloha přímek, 	<p>Průběžně celoročně: OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (vnímání sebe sama, myšlení, prožívání; co dělat pro svůj osobní rozvoj; jak se učit) seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (trénink ovládání myšlenkových postupů při řešení</p>	fyzika – vektorové určení fyzikálních veličin

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<p>vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky 	<ul style="list-style-type: none"> řeší analyticky polohové a metrické úlohy o útvarech v rovině i v prostoru definuje parabolu, kružnici, elipsu a hyperbolu, dle definice kuželosečku narýsuje zapiše z daných prvků rovnici kuželosečky určí kuželosečku z rovnice, načrtne její polohu a určí její charakteristické prvky diskutuje polohu přímky a kuželosečky 	<p>odchylka přímek, vzdálenost, kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola), jejich polohy vzhledem k přímkám, tečna v bodě</p> <ul style="list-style-type: none"> analytická geometrie v prostoru – přímka, rovina, vzájemné polohy, metrické úlohy 	<p>problémů; sebeovládání v problémových situacích; řešení problémů spoluprací ve skupinách)</p> <p>sociální komunikace (verbální a neverbální; nácvik přesné a tvořivé komunikace)</p> <p>morálka všedního dne spolupráce a soutěž (vztah ke spolupráci a soutěži; poznávání vlastních předpokladů ke spolupráci a soutěži)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení 	<ul style="list-style-type: none"> konstruuje a zdůvodňuje rovinný řez (i jeho skutečnou velikost) na hranolech a jehlanech sestrojí síť jednoduchého seříznutého tělesa a z ní papírový model užitím řezů určuje průsečnici rovin; zjišťuje a zdůvodňuje 	<ul style="list-style-type: none"> stereometrie polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin, rovnoběžnost přímek a rovin, volné rovnoběžné promítání, konstrukce rovinných řezů, metrické vlastnosti (kolmost, odchylky a vzdálenosti), základní 	<p>MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství</p> <p>MKV- spolupráce se spolužáky z jiného kulturního prostředí a s jinou rodnou řečí</p> <p>VMEGS-</p>	<p>výtvarná výchova – volné rovnoběžné promítání</p>

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<p>prostorového problému</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí 	<p>průsečík přímky s hranolem, jehlanem</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem odchylka a vzdálenost a umí je graficky výpočtem • charakterizuje základní mnohostěny, rotační tělesa, části koule a kulové plochy • řeší úlohy s objemy a povrchy základních mnohostěnů, jehlanů, rotačních těles, koule a jejich částí 	<p>tělesa, povrchy a objemy</p>	<p>globální problémy ve světě (například globální oteplování modelované v prostoru)</p>	

Vyučovací předmět: matematika

Ročník: čtvrtý, oktáva

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> načrtne grafy požadovaných posloupností (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí graf funkce v množině N, z grafu určí vlastnosti funkce (posloupnosti) používá různá zadání posloupnosti (vzorcem pro n-tý člen, rekurentní, výčtem) dle definice rozhodne, zda daná posloupnost je aritmetická, či geometrická řeší úlohy s použitím základních vztahů pro aritmetickou a geometrickou posloupnost v praktických úlohách aplikuje poznatky o posloupnostech řeší úlohy z oblasti finanční matematiky	<ul style="list-style-type: none"> posloupnost – určení a vlastnosti posloupností, aritmetická a geometrická posloupnost matematická indukce		ZSV – orientace ve finančním světě, ekonomika ve světě

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> chápe a používá důkaz matematickou indukcí rozliší součet konečného počtu členů posloupnosti a nekonečnou řadu rozhodne, zda nekonečná řada je geometrická; u geometrické řady zdůvodní, zda je konvergentní, či divergentní 	<ul style="list-style-type: none"> nekonečné řady - nekonečné geometrické řady (konvergence, divergence) 	Průběžně celoročně: OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (vnímání sebe sama, myšlení, prožívání; co dělat pro svůj osobní rozvoj; jak se učit) seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (trénink ovládání myšlenkových postupů při řešení problémů; sebeovládání v problémových situacích; řešení problémů spoluprací ve skupinách) sociální komunikace	fyzika – vektorové určení fyzikálních veličin

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> v praktických úlohách aplikuje kombinatorická pravidla rozlišuje variace, kombinace a permutace s opakováním a bez opakování využívá vlastností faktoriálů a kombinačních čísel používá binomickou větu užívá kombinatorické postupy při výpočtech pravděpodobnosti správně interpretuje výsledky pravděpodobnostních výpočtů 	<ul style="list-style-type: none"> kombinatorika – elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování i s opakováním), binomická věta, Pascalův trojúhelník pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů 	<p>(verbální a neverbální; nácvik přesné a tvořivé komunikace)</p> <p>morálka všedního dne spolupráce a soutěž (vztah ke spolupráci a soutěži; poznávání vlastních předpokladů ke spolupráci a soutěži)</p> <p>MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství</p> <p>MKV- spolupráce se zahraničními studenty</p> <p>VMEGS- student cvičně řeší globalizační procesy a globální problémy na statistických souborech, popř. pomocí finanční matematiky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné 	<ul style="list-style-type: none"> ovládá různé způsoby prezentace dat využívá dostupné výpočetní techniky pro statistické 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor 		základy společenských věd – ekonomie, sociologie,...

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	TO průřezových témat	Mezipředmětové vztahy
<p>statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)</p> <ul style="list-style-type: none"> reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení 	<p>zpracování dat a jejich prezentaci</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje výsledky statistického zpracování dat kriticky hodnotí statistické informace (a je schopen vysvětlit, jak s nimi lze manipulovat) orientuje se v novém číselném oboru, rozvíjí abstraktní myšlení 	<p>a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka)</p> <p>Rozšiřující učivo pro maturanty:</p> <ul style="list-style-type: none"> komplexní čísla- algebraický a goniometrický tvar, početní operace s komplexními čísly, Gaussova rovina, Moivreova věta, řešení rovnic v C 		